

Forfatter: Udrag fra Skolekammeraterne

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 168.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-textsingemann01-shoot-idm140296365951104/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

Spottrefugl i Kjedlen naat og skrabe ham til saa adstadic en Herre, som de gode Venner, der haenge og dingle! – Derned trak hun en af de Beenrader, der hang paa Væggen, i Taaen, saa den raslede. »Den Taa har jeg havt under Kniven, da der var Kjod paa den! – tilfoiede hun – »dengang var den, saamænd, vel saa smuk som min fine Herres lille Peerspillemandsfinger der med Guldringen.«

»Py, Marthe! du gjør jo varre Grimasser, end din gale Sosterson, naat han legede Satan med os i Skolen. – Han er nu sagtens gaet Fanden i Vold, og du ligger nok paa Reisen til ham. Det var bedre, du gik i Kirke, som jeg, end var saa arrig paa en hoihellig Pintscdag – hør! nu ringer det jo sammen.«

»Ha, ha! – loe Marthe! – »gaae nu Chirurger ogsaa i Kirke! og det er dog ikke Confirmations-Søndag; men maaske kan der alligevel være smukke Jomfruer at pynte sig for.«

»Gaa din Vei, Marthe! – du seer ret ond ud idag! – sagde Valman alvorlig – »men, hør dog! naar faaer jeg det Hoved, du har lovet mig?«

»Morgoen! – svarede Marthe – »men herefter kan I sine Herrer see hvem der skaffer Jer pene Hoveder og Rade! Jeg reiser med min Sosterson herfra! – tilfoiede hun stolt – shan er bleven en stor Mand – han reiser om, som Professor i Mirakelkonsten – hans Navn staer med rode Bogstaver paa Gadehjorne! Det er noget Andet, end en Lumpen Candidat, der knap kan betale de Klæder, han stadsrer ned, og bliver bleg om Næsen, naar jeg skraber Kjødet af en kogt Mand og drikker hans Skaal i en Midnatssnaps!« – Derned var hun ude af Døren.

Valmans overgygne Lune var forbi. Hans Værelse syntes ham en Hexehule, hvor han kun hørte gispende Dødsuk omkring sig. Han forekom sig selv som en letsindig Gaaling, der dandsede i en Gravhvelving, medens magre Dødninge udstrakte deres spidse Knokkelfinger efter ham. Det val hans Vane at give sine Tanker lydelige Ord, naar han var ene, og det var sagt ham, at det var et sikkert Tegn paa, han skulle blive gammel. Derfor var det maaske ogsaa, han uvilklaarlig pleiede denne Gammelmands-Vane hos sig. »Jeg duer dog ikke til Anatom!« – sagde han mismodig – »jeg overvinder dog aldrig min barnagtige Væmmelse og Rædsel for Afgrunden i Naturens Inderte. Denne gamle Kjærling gjør mig til Skamme. Hun staer ene om Natten ved Cadaverkjedlen og skraber Fingre og Been med Sang

og Latter, medens jeg faer ondt ved enhver Obduction. Nu bort fra disse Beenrader idag! Det er Helligdag – jeg vil i Kirke!

Paa Veien til Kirken glemte han reent alle misnødige Skrupler; han huskede heller ikke paa, at han var pyntet og vilde spille en rask Cavallerolie, men gik stille og glædede sig over den herlige Foraarluft, som han selv i Staden syntes at indaandede. At han gik en Omvej til Kirken, mærkede han først, da han stod udenfor den prægnige Gaard, hvor Amalias Fader, den rige Agent Falk, boede. Han saa alle Ruilegardinere nedruledede og undrede sig derover, da man dog ikke kunde sove endnu og vel neppe saa tidlig kunde være reist paa Landet. Han besluttede at spørge sig for hos Portneren. Han ringede sagte og beskedent. Den fornemme Portner, der paa Klangen troede at høre, det var en Betler, lod ham staae. Han tog Mod til sig og ringede sterk. Da Portneren nu lukkede op og saa den pyntelige Herre, fortalte han ham meget høflig, at Herskabet var taget ud paa det nye Landsted ved Strandveien, tillige med den fremmede Grev Schwalben, der om tre Dage skulde have Bryllup med Frøkenen.

Valman vidste ikke Meer af hvad han havde hørt. Han foer afsted som en Rasende og kom først til Besindelse, da han, imod Sædvane, befandt sig i en Viinkjelder, ligeoverfor Kirken, som han først havde agtet sig til.

„Brud om tre Dage!“ – mumlede han – »Grevinde Analia v. Schwalben – det klinger ganske anderledes end Madam Valman – men hvad har jeg at bebreide hende? det var jo kun i Drøm, i magnekisk Søvn, hun gav mig hint Kys og satte denne Ring paa min Finger – Dosmer! Dosmer, som kunde bygge et helle Livs Lykke paa en Drøm!“ – Han slog sig for Panden og forlangte Viin. Han skyllede et Glas ned og blev siddende med Haanden under Kinden.

„Hvad seer jeg? – Christen Kirkelam!“ – klang nu en velbekjendt Stemme i hans Øren, og han hørte med Forundring sit Øgenavn fra Skolen, idet en pudseerlig rodnæset Karrikatur omfavnede ham.

„Er det muligt – udbrød Valman – „Du er virkelig her, Mathis Galgefugl! – og er hverken hængt endnu eller druknet i Brænde-viin!“ –

„Fy, Kammerat!“ – sagde Mathis, – «man hænger ikke engang Tyve meer, end sige magiske Konstzere, som kun stjæle Forstanden fra dem, der alt ere gale affor megen Klogskab. Tro heller ikke, jeg drikker Brædeviin meer! det var kun i min uskyldige Barndom. Nu er